

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

NR. 104/361, II metai

SEEDORF

1946 m. rugpjūčio 14 d., trečiadienis

IS TAIKOS KONGRESO.

Vakar įvykusiose diskusijose dėl Italijos kalbėjo Molotovas, kuris iš-
kėlė: 1) Italija nesigailinti savo fašistinių žygių, 2) Italija nenorinti pa-
sitenkinti savo TSRS pripažinta teisėta padėtimi Viduržemio jūroje, bet sie-
kianti imperializmo ir 3) Užsienio valstybės stengiasi sumonopolizuoti Ita-
lijos prekybą, ko TSRS negalinti pakęsti. Po to kalbėjo Abisinijos atstovas,
reikalaudamas Abisinijai Eritrejos. Graikijos atstovas pareiškė, kad su Do-
dekanso perleidimu Graikijai, visi Gineai su Italija esą baigti. Kitame po-
sėdyje kalbėjo Rumunijos užs. reik. min. Tatarescu. Jis apgailestavo, kad
didž. valstybės neįvertinusios Rumunijos aukos - 110.000 žuvusių vyrų kare
prieš šias valstybes. Siebenbūrgeno grąžinimu rumunų tauta esanti paten-
kinta.

Bevin ir Byrnes turėjo privatų
pasikalbėjimą. Apie ką jie kalbėjo -
nežinia; Byrnes pareiškė, kad Pales-
tinės klausimas pasikalbėjime nebu-
vos paliestas.

TSRS NOTOS TURINYS.

Moskvoje paskelbtas TSRS notos
Turkijai turinys. Joje reikalaujama
sudaryti naują sutartį, nes esamoji
Montreux sutartis neatitinka laiko-
reikalavimams ir leidusi TSRS prie-
šams įeiti į Juodąją jūrą. TSRS siū-
lo: 1) leisti visų tautų prekybos
laivams laisvai perplaukti Dardane-
lus, 2) leisti tik Juodosios jūros
valstybių karo laivams laisvai pra-
plaukti Dardanėlus ir 3) bendrai TSRS
ir Turkijai įsitvirtinti Dardanėluo-
se ir Bosfore, kad psiginti nuo
priešu.

-Turkijos vyriausybė jau paruo-
šusi TSRS atsakymą.

DEKLARACIJA ŽYDŲ KLAUSIMU.

-Padėtis Palestinoje esanti vėl
labai įtempta. Laukiama išsišokimų
iš žydų pusės. D. Brit. vyriausybė
paprastai TSRS ir Prancūzijos vyriau-
sybių neduoti žydams laivų plaukti
į Palestiną ir jiems trukdyti šias
keliones vykdyti.

Jeruzalės Mufti Huseni dalyvauja
vyr. arabų komiteto posėdžiuose
Aleksandrijoje.

-D. Brit. vyriausybė išleido dek-
laraciją, liečiančią žydų reikalus
Palestinoje. Deklaracijoje sakoma,
kad nelegali žydų emigracija į Pales-
tiną turinti būti ir būsimanti sus-
tabdyta. Nelegaliai į Palestiną at-
vykę žydai bus išgąbenti į Kipro
salą, kur bus sutalpinti į gerai
aprūpinamas stovyklas. Dekl. paži-
mima, kad žydai emigruoja ne iš Vo-
kietijos DP stovyklų, bet iš ryt-
inės ir pietvakarinės Europos, kur
jie esą persekiojami ir kur viet-
inės valdžios neįstengiančios atsta-

MIRE E. WELLS.

Šiandieną rytą Anglijoje mirė ži-
nomas rašytojas ir kritikas E. Wells.
Jo plunksnai priklauso daug pacifisti-
nės dvasios romanų.

tyti tinkamą tvarką. Bet kaip ten ir
nebūtų, britų vyriausybė mokėsimi
sutvarkyti šį reikalą ir neprileisian-
ti, kad svetima valia būtų jai diktuo-
jama.

Visa anglų spauda plačiai komentuo-
ja vyr. deklaraciją ir nurodo, kad
anglų tauta visuomet rodžiusi žydams
simpatijų, tačiau dabar tą toleranci-
ją žydai išnaudoja piktam. Anglija
įkurdinusi pusę milijono žydų Palesti-
noje, bet šio reikalo tęsimas reika-
laujas rimtų studijų. Dabartiniai įvy-
kiai esą inspiruojami tarptautinės žy-
dų sionistų organizacijos ir jos fi-
nansuojami.

Tik vienas komunistų "Daily Worker"
pasisako prieš deklaraciją ir pataria
vyriausybei leisti žydams ir toliau
apsigyventi Palestinoje, nes žydai bė-
ga nuo pogromų Lenkijoje. Vėliau rū-
pintis žydais, negu lenkų DP, kurie
kariavo Hitlerio pusėje ir kuriuos da-
bar numatoma apgyvendinti Anglijoje.

-Haifoje įvyko neramumai. Mieste
britų daliniai buvo apmėstyti akmeni-
mis ir buteliais. Policija buvo pri-
versta pavartoti ašarines dujas. Ka-
dangi nelegaliai atvykę žydai atsisa-
kė plaukti į Kipro salą, 700 jų
prievarta buvo pasodinti į britų karo
laivus ir išgąbenti į Kiprą.

-Vyr. žydų taryba Palestinoje nu-
tarė nutraukti bet koki bendradarbia-
vimą su britais. Žydų tarnautojams
įsakytą pasitraukti iš savo tarn.vietų.

Nuo šio numerio "Aktualiosios In-
formacijos" išėina nauju, mūsų sto-
vyklos gyventojų dailininko J. Ste-
ponavičiaus pagamintu antgalviu.

Už šį darbą "A.I." redakcija p.
J. Steponavičiui širdingai dėkoja.

PRIMICIJOS IŠEIVIJOJE.

Primicijos yra kunigo pirmosios bei iškilmingosios Sv. Mišios. Šios Sv. Mišios teikia daug, daug malonų tikintiesiems. Nors šių primicijų ir nepuos lietuviškų gėlių vainikai, procesijos metu neskambės Lietuvos bažnyčių varpai, tačiau mes džiaugsimės giliai širdyse.

Štai kunigas pranciškonas Kęstutis Butkevičius rytoj atlaikys šias Sv. Mišias ir jų palaima teks mūsų kolonijai. Šios primicijos tebūna ženklas pasauliui, kad lietuvis, nors ir sunkiausiose gyvenimo sąlygose, sugeba atsiekti tai, ko jo širdis trokšta.

Kun. Kęstutis Butkevičius gimė 1919 m. gruodžio mėn. 24 d. Grušlaukės parapijoje. Kęstutis dar jaunas būdamas matė vieno kunigo pranciškono primiciją. Ši jaunuoli ir sužavėjo vienuolių pranciškonų idėjos bei idealai. Kęstutis šio reginio pasakintas įstojo į pranciškonų gimnaziją Kretingoje ir stropiai ją baigė. Besimokydamas dar labiau pamilo Sv. Pranciškaus pasaulyje pramintus kelius. Pajūrio novicijate Kęstutis su didžiausiu džiaugsmu atsižadėjo pasaulio tuštybių ir pasirinko savo gyvenimo tikslą skaistybę ir neturtą. Kęstutis neapsunkintas žemiškų rūpesčių studijavo filosofiją-teologiją. Tik žiaurusis rytų demonas priverė Kęstutį iš tėvynės bėgti sveikatai.

Kun. Kęstučio Butkevičiaus asmenyje dega neužgesinama tėvynės bei tautiečių meilė. Jo pasikalbėjimuose su lietuviais spindi tėviškos čiurlėnų upelių, čiulbančių paukštelių, žaliuojančių laukų, brolių ir sesių lietuvių ilgesys, nes jau šešti metai, kai kunigas gyvena ne lietuvių tarpe. Jis džiaugiasi nepaprastai laime, kad dar gali nors primicijas atlaikyti lietuvių tarpe ir teikti palaiminimą bendravargiams tautiečiams.

Mes triumfuojame džiaugsme, kad Tu, Kunige Kęstuti, nors ir sunkiausiose gyvenimo sąlygose, pasiekei Kristaus nutiestą kelią. Mes žinome, kad Tu savo maldomis palengvinsi mūsų benamių vargą ir skurdą. Kunige, nematys Tavo primicijų nei tėvas, nei motina, nei brolis, nei sesuo; juos tėvynėje palikusius, pasieksime maldomis. Mes melsime Visagali, kad Jis suteiktų reikalingų malonių Tavo kunigo pašaukime. Mes taip pat prašysime Viešpatį, kad kuogreičiausia Tu ir mes visi galėtumėm vėl laisvai garbinti Jį - Jo ir mūsų žemėje, Lietuvoje.

Leon. J.

KAS IR KAIP PARODOJE MATYTINA.

Lietuvių tautodailės ir spaudos bei istorijos paroda prasidės rugpjūčio 22 d. 16 val. iškilmingu jos atidarymu ir truks savaitę. Ji tik iš mūsų stovyklos gyventojų mielai duotųjų eksponatų. Ypač žymiai yra daug klaipėdiškiai. Taigi, žiūrėtojas galės pamatyti ir lietuviškosios ir būdingos tautodailės mūsų Klaipėdos krašto, buvusio net 700 metų vokiečių pavergto, betgi nuostabiai išlaikiusio savo lietuvišką kalbą, papročius ir lietuvišką originalią ir sveiką tautodailę. Visos parodos tikslas - prieš pačių lietuvių ir sveikųjų akis atskleisti lietuvių tautos meną, spaudą ir Lietuvos amžiną kovą nuo senų laikų ligi šios akimirkos.

Gerbiamiems parodos lankytojams, manau, pravers čia duodamieji keli patarimai, kad iš parodos lankymo būtų naudos.

Paroda turi 3 pagrindinius skyrius: 1) liaudies tautodailės, 2) senesnės ir šių dienų spaudos ir 3) lietuvių tautos senų laikų ir šių dienų istorijos.

Kiekviena dalis kiek galint dar suskirstyta į skyrelius, kurie bus galima vaizdžiai matyti vietoje. I skyriuje: audiniai, mezginiai, neriniai, siuviniai, tautiniai drabužiai, medžio ir odos dirbiniai, gintariniai dirbiniai, klaipėdiškių paskyris. II skyriuje: maldaknygės, šiaip knygos ar laikraščiai, šių dienų trėmimo periodinė ir neperiodinė spauda, Seedorfo ir Flensburgo lietuvių leidiniai atskiromis. III skyriuje: numizmatika (Lietuvos pinigai - monetos ir banknotai, okupantų išleisti pinigai Lietuvai, medaliai ir ordinaai), filatelija (+ Lietuvos pašto ženklai, okupantų išleisti pašto ženklai Lietuvai), Lietuvos paveikslai, a.a. Martyno Jankaus kampelis, Dariaus ir Girėno kampelis, lietuvių kova su naciiais ir bolševikais už Lietuvą, daug ką apie Lietuvos senovę ir dabartį bylojantieji žemėlapiai ir t.t.

Skyriai ir paskyriai turi savo rašytinius nurodymus; retesnis eksponatas - irgi. Žiūrėtojas vietoje orientuojasi, tvarkingai ir pamažu parodoje pradėjęs eiti iš kairės į dešinę. Eksponatai rankomis nelieštinimi. Galima ir labai patartina, ypač jaunimo svarbesnius ar sau rūpimus parodos dalykus užsirašyti į savo užrašų knygėlę. Aiškins pasiskyrusieji žmonės. Jų aiškinimo reikia klausytis ir nesukubėti bėgti, nes laiko gi dabar turime, o geriems dalykams juo labiau pravartu jo susirasti. Patartina ne vieną kartą parodą apžiūrėti; kiekviena (nukelta į 3 p.)

Nr. 104/361, II. metai, AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS, 1946. VIII. 14 d. psl. 3

KAS IR KAIP PARODOJE MATYTINA.

(atkeltas iš 2 p.)

karta žmogus vis naują minčių sau susilauks ir naujieną susiras. Paroda ir yra tam, kad jos lankytojai pamatytų lietuvių dvasios turta, patirtų lietuvių kovą dėl savo žemės nepriklausomybės, žinotų, ką lietuviai gali ir moka, o jaunimas - dar ir kad vaizdžiai pasimokytų ir kaip lietuviai bei žmogus grūdintųsi.

Būtų gera, kad mokyklos, visi kuriai, vaikų darželiai (lietuvių ir ne-lietuvių) ir paroda teiktų organizuoti su savo vadovais, iš anksto aptarę parodos reikale, atsineštų ją dalyviai sau užrašų sasiuvinėlius, o atsilankę parodoje - ramūs stebėtų parodos turinį ir vyriškai klausytų aiškintojo žodžių.

Apžiūrėjus parodą, kiekvienas lankytojas ir ekskursijų vadovai kviečiami išrašyti parodos lankytojų knygoje.

Fotografuoti galima tik su parodos komiteto leidimu.

Paroda atidaryta kasdien 9 - 12 val. ir 14 - 19 val.

Kviečiami visi ir visos, jauni ir seni parodą apžiūrėti. Jei kam kas nepatiktų - prašom mums tiesiog atėjus pranešti, kad nereiktų už akių bergždžiai kalbėti, o parodos rengėjai, tamstą padedami, kad galėtumėm, jei reiktų, kas taisytina - pataisyti.

P. B ū t ė n a s.

=====

PARODAI EKSPONATUS

prašom į seklyčią sunėsti kasdien 9 - 12 val. ir 16 - 19 val. - I rajono rugp. 14 d., II rajono - rugp. 15 d., III rajono - rugp. 16 d. ir IV rajono - rugp. 17 d. Taip pat prašomi ir tie, kurie turite ko parodai duoti, bet dar nesate eksponatų įregistravę. Be to, kas tamstą turėtų grąžinti (kartais gal gintarinį ir t.t.) ar gražiai rašytą ar spausdintą Lietuvos Himną, prašom parodai paskolinti.

Parodos Komitetas.

=====

rusas durtuvu perskrodė vokieta moterį JAV linijos pusėje. IS INDIJOS. Indijos kongreso partijos pirmininkas Pandit Nera priėmė Indijos vice karaliaus Lord Wavel pasiūlymą sudaryti laikiną Indijos vyriausybę. Pandit Nera atvyks į New-Dehli, kur tarsis su Moslen Lyga jos pirmininko Ali Džina asmenyje. Manoma, kad Džinas sutiks leisti dalyvauti musulmonams naujame kabinete ir nauja vyriausybė bus sudaryta vieno išnėsio bėgyje.

KARALIŠKOS KELIONĖS. Egipto karalius Farukas ir Transjordanijos karalius Adula greitą laiką vyks į svečius pas Turkijos prezidentą į Ankarą.

PERSIJOS PROTESTAI. Persijos vyriausybė įutė indų kariuomenės buvimą Basroje (Irake) savo valstybei pavojų ir todėl kreipėsi su skundu į Saugano Tarybą ir su protestu į D. Britanijos vyriausybę. Šis Persijos vyriausybės žygis yra grynai TERS įtakoje padarytas, nes indų kariuomenė nėra peržengusi Persijos sieną.

P O L I T I N Ė S Ž I N I O S.

IR UNRROS KONFERENCIJOJE ŽYDY REIKALAI

Laguardia konferencijoje pareiškė, kad atbėgę iš Lenkijos žydai turi teisę gauti iš Unrros pagalbą, kaip ir visi kiti nustoję savo tėvynės žmonės. Ta proga Lenkijos atstovas pareiškė, kad nenorį grižti į Lenkiją lenkų DP tik todėl sėdi britų erities stovylose, kad jiems užtikrinama, juk jie bus paimti į britų kariuomenę. Britų atstovas griežtai šias žinias paneigė. JAV atstovas užtikrino, kad visi DP būsią aprūpinti ligi tol, kol bus įsteigta JT aprūpinimo organizacija.

BUDINGA BYLA.

Siuo metu Berlyno britų teismas sprandžia bylą prieš britų Royal Air Force (karališkosios aviacijos) pilotą Christopher Ennis, kaltinamą š.m. kovos mėn. 14 d. vieno Berlyno viešbučio vonios kambaryje nušovęs raud. armijos seržantą Ivaną Nizovą. Pakviestieji liudininkai parodė, kad minėta diena du girti sovietų kareiviai pakvieta kaltinamąjį ir jo bičiulį kapralą George Duton kartu išgerti. Išgertųjų metu įvykęs ginčas ir buvę girdėti šūviai. Pakviestas liudininku vienas sovietų karininkas atrodė labai susijaudinęs ir nuolat kramtė savo pirštą nagus. Jis pareiškė, kad visi sovietų karininkai Berlyne nešioja užtaisytus pistoletus ir savo žodžiams patvirtinti ištraukė savo užtaisytą pistoletą, kurį padavė teismui. Teismas, nežiūrėjęs, liepė pistoletą iškišti. Viena vokiečių liudininkė parodė, kad minėta diena vienas pasigėręs sovietų kareivis ją primušęs ir išvažęs ją iš josios buto vien už tai, kad ji atsisakiusi patenkinti jo šlykščius reikalavimus.

Byla tęsiama.

IVYKIS PASIENYJE.

Amerikos lietuvių laikraštis "Draugas" savo š.m. liepos mėn. 12 d. numeryje rašo: "Heidelberg. Vokietija. Liepos 11. Amerikietis kareivis nušovė rusų sargybinių amerikiečių-sovietų zoną pasienyje sekmadienį po to, kai

Nr. 104/361, II metai. AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS. 1946. VIII. 14 d. psl. 4.

L.T.B. KOMITETO IŠPĖJIMAS.

Už pavėluotą atvykimą į darbą prie Unrros nubausti, atskaitant 10 cigarečių iš mėn. normos, šie asmenys:

1. Dasys Albertas,	bar. 47
2. Steponaitis Bronius,	" 33
3. Jozaitis Pranas,	" 29
4. Deveikis Vladas	" 30
5. L. piskas Pijus	" 42
6. Budrionis Antanas	" 65
7. Dočkus Juozas	" 18

Už pavėluotą atvykimą į darbą ir iškoliojimą pareigūną nubausti, atskaitant visą mėn. cigarečių normą, šie asmenys:

1. Naujalis Juozas	bar. 22
2. Mickevičius Adolfas	" 22

Už neatvykimą į darbą nubausti, atskaitant visą cigarečių mėn. normą, šie asmenys:

1. Dambrauskas V.	bar. 8
2. Kripas Petras	" 64
3. Bardokas Stasys	" 1
4. Venslovas Liudas	" 18
5. Rudaitis Jonas	" 47
6. Virbickas Stasys	" 9
7. Paplauskas Antanas	" 41
8. Martišauskas Stasys	gel. bar.
9. Seidaitis Julius	" "

Unrros Vadovybės parodymu nuo šios dienos neatvykusiems ar pavėlavusiems į darbą bus atimamos maisto kortelės:

1. Pirmą kartą neatvykus ar pavėlavus į darbą nors su priežastimi, bet iš anksto apie tai nepranešus - 1 diena.
2. Pirmą kartą neatvykus ar pavėlavus į darbą be priežasties - 3 d.
3. Antrą kartą neatvykus - visai savaitei.
4. Trečią kartą neatvykus - atimama visa mėn. cigarečių norma ir maisto kortelė visai savaitei.
5. Ketvirtą kartą tai pasikartojus - pristatoma Unrros Vadovybei pašalinti iš stovyklos.

Šis išpėjimas taikomas vyrams ir moterims.

Negalintieji dirbti gydytojo - liudijimą pristato vėliausiai į darbą raginimo metu. Neradus raginimo metu namuose (bus palikta kortelė), nebus skaitoma priežastimi ne atvykimo į darbą.

Išvykti iš stovyklos be L.T.B. Komiteto leidimo draudžiama. Betgi ir gavusieji tokį leidimą, neatpaaiduojami nuo darbo: turi užsiregistruoti darbo įstaigoje ir nurodyti savo vietą pavaduotojams.

ŠI VAKARĄ KONCERTUOJA "AUŠRINĖ"

Ši vakarą didžiojoje stovyklos salėje "Aušrinės" choras ruošia dainos šventę.

Programoje: Sol. P. Stašys, "Aušrinės" moterų, vyrų ir mišrus choras. Koncerto pelnas skiriamas gimnazijos reikalmis. Bilietus galima gauti šiandieną 10 - 12 val. teatro kasoje, bar. 19 ir prie įėjimo 18 - 20 val.

"Aušrinė"

P A D Ė K A.

Stovyklos gyventojui St. Grubliams - kui už pasukotas buhalterijos knygas ir rašomąją medžiagą reiškia padėką

L.R.K. Skyr. Valdyba.

---oo0oo---

Stovyklos ribose esančiose ugniagesių stalinėse vanduo yra užnuodytas. Iš jų karves ir arklius girdyti draudžiama.

Ugn. K-dos V-kas

---oo0oo---

Pranešame gerb. skaitytojams, kad jau laikas pratęsti "Akt. Informacijų" prenumeratą laikui nuo rugpjūčio 15 d. ligi rugsėjo 15 d. Nepratęsusieji prenumeratos, negaus laikraščio.

IVAIRIOS POLITINĖS ŽINIOS.

-Lenkijos vyriausybės slauksniuose teigiama, kad Lenkija atsisakysianti nuo savo pretenzijų į Cieszyn'ą, nes turinti gautose iš Vokietijos srityse pakankamai anglų kasyklų. Lenkija mano, kad ir Čekoslovakija nebepalauksianti savo pretenzijų į Glazą.

-Ties Paris (Italijoje) vienas pranciskonas vienuolis pardavė italų policijai Mussolinio lavoną. Lavonas buvo rastas čemodane suvyniotas į tris drobules.

-Laikomi Anglijoje 385.000 vokiečių karo belaisvių yra suskirstyti į baltuosius, pilkuosius ir juoduosius. Politiniai nenusikaltę baltieji ir nežymiai nusikaltę pilkieji bus greitai laiku paleisti į Vokietiją. 47.000 juodųjų lieka Anglijoje, nes jie visi priklauso NSDAP arba yra kitaip nusikaltę.

-Amerikiečių karinė vadovybė Vokietijoje perdavė Austrijos vyriausybei 5 mil. dolerių vertės auksinių monetų ir brangenybių rinkinį, kurį načiai buvo pagrobę iš Austrijos vienuolynų. Vertybės yra kilusios iš asmeninių turtuolių rinkinių.

---oo0oo---

Leidžia ir redaguoja: L.T.B. Komiteto Spaudos Sekcija. Pren. kaina mėn. 10 RM. Redakcija ir administracija: I rajonas 9 bar. Darbo valandos: 9 - 12.